

Quan sant Josep eixugava bolquers

Dm, 19/03/2019 per Josep Lligadas

[Una font que raja sempre](#)

Dels quatre evangelis que tenim, només n'hi ha dos que parlin del naixement de Jesús i dels fets que el van envoltar: Mateu i Lluc. D'ells dos, Lluc se centra sobretot en la figura de Maria, mentre que Mateu ho fa més en la de Josep. I així, veiem com a Mateu Josep és qui rep en un somni la notícia de l'embaràs de Maria, Josep és qui s'enduu Maria a casa, Josep és qui li posa el nom a la criatura, Josep és qui organitza la fugida a Egipte, Josep és qui decideix el retorn a Israel... A Mateu, clarament, el protagonista és Josep. Però hi ha una escena en la qual no sols no és el protagonista, sinó que ni tan sols hi surt. És la de la visita dels Reis. Resulta sorprenent veure com el Reis arriben a Betlem seguint l'estrella i llegir seguidament: "Van entrar a la casa, veieren el nen amb Maria, la seva mare, es prostraren a terra i el van adorar" (Mateu 2,11).

¿I on era Josep, mentrestant? Dintre la lògica narrativa de Mateu, la cosa normal hauria estat que Josep hagués fet d'amfitrió d'uns personatges tan rellevants. Doncs no, Josep no hi és. Aquesta absència de Josep a mi, amb aficions d'investigador bíblic, sempre m'havia intrigat. M'imagino que el tema deu haver generat al llarg de la història un munt de comentaris i que hi deu haver uns quants estudis molt savis analitzant-ho. Però he de dir que jo no n'he llegit cap.

I el cas és que resulta que ara ja en sé l'explicació. La vaig descobrir gràcies a la Mercè, la meva dona, que va visitar el Museu del Prado arran d'una anada a Madrid amb motiu de la concessió per part de la Conferència Episcopal Espanyola del Premi Bravo de Comunicació a la revista *Missa Dominical*, en la celebració dels seus cinquanta anys.

I és que al Museu del Prado hi ha un quadre del pintor neerlandès Hieronymus Bosch, conegut com "el Bosch" o, en castellà, "el Bosco", que porta per nom "Adoración de los Magos", que desvela el misteri. Suposo que al Bosch aquesta absència de Josep també li devia picar la curiositat, i va decidir forjar-ne una magnífica explicació.

L'obra va ser pintada cap a l'any 1500 i és un tríptic. A la taula central hi ha Maria amb el Nen Jesús, i els tres Reis, i a les dues taules laterals hi ha els donants, un a una banda i un altre a l'altra, amb els seus respectius patrons, sant Pere i santa Agnès. Tot el tríptic, com és costum en l'autor, és ple de personatges i escenes més o menys estranyes, que queden en segon terme. Però a la taula esquerra, al fons, hi ha un personatge molt específic: un home amb barba, assegut en un cabàs davant d'un foc, que mira d'eixugar uns draps. És sant Josep, eixugant els bolquers del Nen Jesús.

L'escena és ben insòlita, però no em negareu que és fantàstica. Si podeu, aneu a veure-la al Prado. I si no, poseu a Google "Adoración de los Magos (el Bosco)" i mireu-vos l'article de la wikipèdia en castellà, on trobareu una imatge ampliada de sant Josep en plenes tasques domèstiques.

Per Nadal vaig publicar en aquest bloc un article amb el títol de "Sant Josep i les noves masculinitats". Doncs aquí teniu un altre exemple del que allà comentava. En aquest cas, no és un exemple que surti a l'evangeli, però sens dubte que hi lliga

molt bé: la mare de la criatura fent d'amfitriona, i l'home dedicat a la neteja.

Avui, en la diada de Sant Josep, és tot un bon exemple.